

волично, за да се прероди с нови функции и качествено нов образ на хайдутин. Мястото-хайдущката равнина, където е „убит“ и където е златната ябълка и самата тя иносказателно обозначават това превъплащение. Независимо, че текста завършва с акта на „умирането“, което на синхронно равнище е осмислено като възмездие за вироглавство. Струва ми се, че под този пласт на „сегашното“ овъзмездяване като морална норма прозират по-стари смисли, отнасящи се до прераждането в същността на хайдутин.

Искам да се спра и на още един образ на златна ябълка в хайдущка песен, който е също в „отношение“ със смъртта на героя. В съответствие с една от основните идеи и функции на хайдущките песни тук се величае образът на хайдутин. А това най-силно и трайно се реализира чрез идеята за гибелта му. Но и тук, както в разгледаните примери с тази идея се преплитат и други смисли, съотнасящи се с по-стари модели на мислене, втъкани в специфични образи, чието взаимодействие се осъществява върху наследена архаична база. И в този кратък, почти безсюжетен текст обединяващият образ е отново на световното дърво с конкретен негов вариант- златната ябълка.

На пръв поглед между първата част на песента, чийто мотив е „Дунав се влива в златна ябълка“ и втората част, в която е идеята за смъртта на юнака няма логическа връзка. Но погледнато в контекста на смисъла на образите нещата изглеждат по друг начин. Като се има предвид разгледаната семантика на златната ябълка и на реката и функциите ѝ според митологичните представи⁸⁸ на граница с отвъдния свят и като образ на световното дърво⁸⁹ и конкретизирания хидроним река Дунав, обозначаваща и етническата граница,⁹⁰ което означава граница между свое и чуждо, отсам и отвъд, то явно е налице „подготовка“ за нещо важно, което трябва да се случи. Концентрацията на образните варианти на световното дърво, тяхното наслагване в една точка от пространството е много показателно в това отношение. От втората част на текста става ясно, че мястото е юнашко сборище - „Моравата с момци оградена“. Тогава се случва и важното - най-добрата пушка удря най-добрия юнак. Случка, някак си сюжетно